

Dlaczego banki muszą stawiać pewne pytania

Czym jest pranie brudnych pieniędzy i finansowanie terroryzmu?

Proceder prania brudnych pieniędzy polega na próbie przetworzenia środków finansowych pochodzących z działalności przestępczej w aktywa, które można wykazywać następnie w sposób przejrzysty. Jest to zjawisko międzynarodowe i często ma charakter transgraniczny. Dotyczy to przestępstw narkotykowych, handlu ludźmi i przemytu ludzi, przestępstw podatkowych, rozbojów, oszustw, handlu bronią, korupcji itp.

Dzięki wykorzystywaniu systemu bankowego, osoby, które chcą wyprać brudne pieniądze, mogą próbować utrudnić prześledzenie przestępczego charakteru źródła ich pochodzenia. Konstrukcja procederu prania brudnych pieniędzy może być mniej lub bardziej skomplikowana.

Finansowanie terroryzmu może odbywać się zarówno za pomocą legalnych pieniędzy, jak i za pomocą pieniędzy, pochodzących z działalności przestępczej. Nawet tutaj wykorzystuje się system finansowy do przepływu pieniędzy.

Ustawa w sprawie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy

Aby przeciwdziałać wykorzystywaniu banków do prania brudnych pieniędzy oraz do finansowania terroryzmu, wprowadzono zasady obowiązujące na prawie całym świecie. Prawodawstwo szwedzkie zaczerpnęło swoje podstawy w tym względzie z czwartej dyrektywy UE w sprawie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy – AML, która przewiduje, że wszystkie instytucje finansowe działające w obrębie UE są zobowiązane przeciwdziałać praniu brudnych pieniędzy. Te uregulowania prawne obejmują swoim działaniem również firmy oraz przedstawicieli wolnych zawodów spoza sektora finansowego, takich jak rewidentów księgowych, adwokatów, agentów handlu nieruchomościami, firmy oferujące usługi hazardowe itp.

Banki muszą stawiać niektóre pytania

Krótko mówiąc, ustawa w sprawie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy przewiduje, że banki muszą dokonywać oceny ryzyka związanego z wykorzystywaniem ich do prania brudnych pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Prawo stawia wysokie wymagania wobec banków, nakładając na nie obowiązek dysponowania wiedzą na temat swoich klientów oraz załatwianych przez nich

spraw bankowych, a także rozumienia celu dokonywanych przez nich różnych transakcji.

Wiedzę, którą banki zdobywają w oparciu o uzyskiwane od swoich klientów informacje, muszą one traktować w sposób poufny. Wiedza taka objęta jest tajemnicą bankową.

Cel transakcji

Dokonując wpłaty lub mając zamiar przeprowadzić inną transakcję, należy odpowiedzieć na szereg pytań oraz okazać ważny dowód tożsamości. Może to dotyczyć transakcji, których podłoża bank nie rozumie.

W takim przypadku urzędnik bankowy ma obowiązek zapytać o cel transakcji, źródło pochodzenia środków oraz cel, zgodnie z którym mają być one spożytkowane, itp.

W niektórych przypadkach, bank może wymagać umów, pokwitowań, faktur lub innych dokumentów potwierdzających oświadczenia klienta.

Nowy klient banku

Bank ma obowiązek sprawdzenia tożsamości każdej osoby, która chce zostać nowym klientem banku, np. w przypadku zamiaru otwarcia konta, przystąpienia do oszczędzania w ramach różnych funduszy lub kupienia papierów wartościowych. Urzędnik bankowy może być zmuszony do zadania dalszych pytań, w celu zdobycia większej wiedzy na temat klienta.

Dotychczasowy klient banku

Dotychczasowy klient banku też musi na żądanie przedstawić ważny dokument tożsamości oraz przekazać informacje uzupełniające. Może mieć to zastosowanie przykładowo w razie zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia określonej transakcji lub zamówienia nowej usługi.

Osoby zajmujące eksponowane stanowiska polityczne

Bank należy poinformować, jeśli jest się PEP, to znaczy jeśli sprawuje lub sprawowało się ważne funkcje w państwie lub w organizacji międzynarodowej. Bank musi także wiedzieć jeśli jest się członkiem rodziny oraz współpracownikiem PEP.

Klienci instytucjonalni

Osoby będące przedstawicielami firmy muszą okazać ważny dokument tożsamości oraz pełnomocnictwo do reprezentowania firmy. Ponadto, banki muszą sprawdzić, kto jest właścicielem ponad 25% wartości firmy i kto wywiera rozstrzygający wpływ na decyzje podejmowane w firmie.

Należy także być przygotowanym na to, aby udzielić odpowiedzi na temat rodzaju prowadzonej przez firmę działalności, jej obrotów oraz tego, jak firma będzie wykorzystywać usługi bankowe.

W niektórych przypadkach bankowi nie wolno wykonać określonej usługi

Jeżeli klient nie jest w stanie przedstawić ważnego dokumentu tożsamości lub w sposób zadawalający uzasadnić zapotrzebowania na określoną usługę, wówczas bankowi nie wolno wykonać żądanej usługi. W przypadku naruszenia obowiązujących przepisów prawnych, każdy poszczególny urzędnik bankowy może podlegać postępowaniu karnemu, a bank może zostać narażony na sankcje nałożone przez Inspekcję Nadzoru Finansowego.

W przypadku, gdy bank podejrzewa pranie brudnych pieniędzy, musi on fakt taki zgłosić Policji.

Informacja na temat płatności

Już od roku 2008 obowiązują przepisy na temat informacji związanych z płatnościami: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) na temat informacji o zleceniodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym. Zgodnie z treścią tego Rozporządzenia, w przypadku wpłat i płatności gotówkowych, klient banku zawsze musi przekazać informacje na temat swojej tożsamości. Bank jest zobowiązany takich informacji zażądać i następnie musi je przechowywać.

Wyjaśnienia dodatkowe

W celu uzyskania dodatkowych informacji na temat ustawodawstwa w sprawie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, zachęcamy do zwrócenia się do swojego banku.

Więcej informacji na temat treści przepisów prawnych oraz ich interpretacji można uzyskać również w:

Svenska
Bankföreningen
Swedish Bankers' Association

Svenska Bankföreningen
www.bankforeningen.se
Telefon: 08-453 44 00

Finansinspektionen
www.fi.se
Telefon: 08-408 980 00